

INSPEKTION AF HANDICAP TILGÆNGELIGHED I VESTERBRO SVØMMEHAL OPFØLGNINGSRAPPORT

INSPEKTION AF
HANDICAP TILGÆNGELIGHED
I VESTERBRO SVØMMEHAL
OPFØLGNINGSRAPPORT

KØBENHAVNS KOMMUNE
OKTOBER 2011

INDHOLDSFORTEGNELSE

I. INDLEDNING	9
2. GENERELT OM INSPEKTIONEN	11
AD RAPPORTENS PKT. 5. VESTERBRO SVØMMEHAL	13
AD 5.2 HANDICAPPARKERING	13
AD 5.3 BELÆGNING	14
AD 5.4.1 INDGANGSPARTI OG TRAPPE	15
AD 5.4.2 INDGANGSDØR	16
AD 5.5.3 SKILTNING	17
AD 5.6.1 BORDE OG STOLE	18
AD 5.6.2 DRIKKEAUTOMAT OG TELEFONBOKS	19
AD 5.6.3 BELYSNING	20
AD 5.6.4 RENGØRING	21
AD 5.7 TOILETFORHOLD	21
AD 5.8 ELEVATORFORHOLD	23
AD 5.9 BADE- OG OMKLÆDNINGSFACILITETER	25
AD 5.11 MOTIONSNUM	26
AD 5.12 TAGTERRASSE	27
AD 5.13.1 ADGANGSFORHOLD TIL BASSINOMRÅDE (STUEPLAN)	28
AD 5.13.2 ADGANG TIL BASSINOMRÅDE ØVRE AFSNIT (1. SAL)	28
AD 5.14 VEJLEDNING	29
BILAG	32
BORGERRÅDGIVERENS KRITIKSKALA	32

I. INDLEDNING

Den 27. oktober 2010 afgav jeg min endelige rapport i anledning af Borgerrådgerens inspektion af handicaptilgængeligheden i Vesterbro Svømmehal under Kultur- og Fritidsforvaltningen.

I rapporten bad jeg i nogle tilfælde Kultur- og Fritidsforvaltningen om udtalelser og bemærkninger til nogle problemstillinger.

Jeg modtog ved e-mail af 16. december 2010 forvaltningens udtalelser og bemærkninger ved vedhæftet brev af 16. november 2010.

Denne opfølgingsrapport indeholder de nævnte udtalelser og bemærkninger samt mine bemærkninger hertil. Kapitelnummereringen følger nummereringen i den endelige rapport af 27. oktober 2010.

Borgerrådgeren den 10. Oktober 2011

Johan Busse
borgerrådger

2. GENERELT OM INSPEKTIONEN

Kultur og Fritidsforvaltningen har indledningsvist i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende om ejer-, lejer- og udlejerforhold for bygningen, samt generelt vedrørende handicaptilgængelighed for kommunens svømmehaller.

”... Indledning

Notatet er udarbejdet som svar på Borgerrådgivningens rapport af 27. oktober 2010, omhandlende handicaptilgængelighed i Vesterbro Svømmehal.

Notatet tager hold i de i rapporten stillede spørgsmål der kan relateres til Københavns Ejendomme som bygningsejer og udlejer, samt indberetninger fra Team Bade som lejer.

Konklusion

Vesterbro Svømmehal er opført i 1974 og før ikrafttrædelsen af den første byggelov af 1978. Bygningen er opført i flere plan, hvilket gør den vanskelig og dyr at indrette for kørestolsbrugere. Ved indhentning af tilbud og estimering af overslag, vil det koste omkring 1.100.000 kr. at gøre Vesterbro svømmehal egnet for kørestolsbrugere.

Københavns Ejendomme og Team Bade har ikke mulighed for at udføre sådanne ombygninger uden for budget, men har besluttet at udføre de tiltag der vil gøre hverdagen lidt lettere, for de brugere der kan benytte Vesterbro svømmehal, og derudover henvise til de svømmehaller der allerede er anvendelige for kørestolsbrugere.

Københavns Kommune har to søster svømmehaller som er i ét plan; Emdrup Bad og Sundby Bad, som tilmed har den fordel, at de ligger i hver sin ende af byen. Det er vores opfattelse at ressourcerne udnyttes bedst, hvis de bruges på at gøre disse svømmehaller så tilgængelige som muligt. Der er derfor igangsat en proces med Statens Byggeforskningsinstitut, hvor de to svømmehaller vil blive gennemgået med henblik på mulige forbedringer.

Udover de to svømmehaller er der bygget en ny svømmehal på Bellahøj, som lever op til de nye standarder, hvorfor handikappede vil kunne henvises til disse svømmehaller...”

AD RAPPORTENS PKT. 5.VESTERBRO SVØMMEHAL

AD 5.2 HANDICAPPARKERING

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

”... Der er ikke etableret handicapparkeringspladser forbeholdt brugere af Vesterbro Svømmehal. Ledelsen oplyste, at der ikke blandt svømmehallens brugere er personer, der benytter kørestol.

BR 2008 indeholder ikke krav til uformningen af en handicapparkeringsplads. Af BR 2008 pkt. 2.6.2, stk. 3, fremgår, at et passende antal parkeringspladser skal udformes, så de kan anvendes af personer med handicap.

Statens Byggeforskningsinstitut anbefaler i overensstemmelse med DS 3028:2001, pkt. 4.1, at handicapparkeringspladser måler mindst 3,5 meter i bredden og 5 meter i længden. Den normale bredde på en parkeringsplads er til sammenligning 2,5 meter. Gangsti og lignende kan indgå som det ekstra areal (1 meter), hvis dette er plant og i samme niveau som parkeringsarealet. For parkeringspladser for kassevogne anbefales 4,5 meter i bredden og 8 meter i længden. Det fremgår endvidere af DS 3028:2001 pkt. 4.1, at skiltningen skal være tydelig, og at den ideelle placering af en handicapparkeringsplads er højst 30 meter inden for gangafstand til indgangspartiet.

Som det fremgår ovenfor, påhviler det svømmehallen at sikre, at det nødvendige antal handicapparkeringspladser er til rådighed for svømmehallens brugere. På tidspunktet for inspektionen havde ledelsen ikke kendskab til den nærmeste handicapparkeringsplads. Jeg må imidlertid forstå, at denne i al fald ligger væsentligt længere væk end de 30 meter, som det fremgår af ovenstående anbefaling.

Jeg bemærker i relation hertil, at etablering af parkeringspladser, som netop er forbeholdt personer med handicap, og som opfylder ovenstående mål og er placeret nær svømmehallen, skal ses som en integreret del af at sikre den reelle handicaptilgængelighed til svømmehallen. Henset til blandt andet svømmehallens størrelse er det min umiddelbare vurdering, at svømmehallen som minimum skal have tilknyttet en handicapparkeringsplads, men at det endelige behov må vurderes nærmere ud fra parkerings- og adgangsforhold og den nuværende brugersammensætning. Set i lyset af det af ledelsen oplyste om fraværet af handicappede brugere i kørestol som følge af de nuværende tilgængelighedsforhold jf. nærmere herom i afsnit 5.4, må antallet af potentielle handicapbrugere ligeledes inddrages.

Jeg noterede, at der mellem svømmehallens indgangsparti og vejbanen er et bredt brostensbelagt areal. Jeg foretog ikke en nærmere opmåling heraf. Henset i øvrigt til vejbaneforløbet og de øvrige adgangs- og parkeringsforhold er det min umiddelbare opfattelse, at der er mulighed for at etablere en handicapparkeringsplads i overensstemmelse med standardens mål for parkeringspladsens uformning og afstand til svømmehallen.

Jeg anbefaler, at svømmehallen undersøger muligheden for – under inddragelse af de relevante myndigheder – at etablere et passende antal handicapparkeringspladser i overensstemmelse med ovennævnte standard og ved om fornødent at overveje at inddrage eller foretage ændringer i arealet mellem svømmehallen og vejbanen. Jeg gør endvidere opmærksom på, at henstillingen vedrørende det ydre adgangsforhold skal ses i sammenhæng med min nedenstående gennemgang og bemærkninger til tilgængelighedsforholdene til svømmehallens indgangsparti og min henstilling i tilknytning dertil jf. afsnit 5.4.

Jeg beder om underretning om, hvad min anbefaling giver anledning til..."

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende:

"... Team bade har en dialog med Center for Trafik om at få oprettet 1-2 handicapparkeringspladser ved Vesterbro Svømmehal. Yderligere vil de i samarbejde med Center for Trafik se på muligheden for at oprette handicapparkeringspladser ved de af Deres svømmehaller som ikke har disse..."

Forvaltningen har alene oplyst, at Team Bade er i dialog med Center for Trafik om at få oprettet 1-2 handicapparkeringspladser.

Jeg er derfor ikke i stand til at vurdere, om forvaltningen har udfoldet tilstrækkelige bestræbelser på at forbedre tilgængelighedsforholdene i form af etablering af handicapparkeringspladser.

Jeg beder på denne baggrund fortsat forvaltningen om at blive orienteret om udfaldet af dialogen med Center for Trafik om etablering af handicapparkeringspladser.

AD 5.3 BELÆGNING

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

"... Adgangsvejen til svømmehallen er på et areal mellem gangbanen og trappenedgangen belagt med brosten.

Af DS 3028:4.2.3 fremgår blandt andet følgende:

,

Belægningen på adgangsveje, ramper, og trapper skal være jævn, fast og skridhæmmende og gangarealer skal være plane.

For at opfylde ovenstående krav skal:

...

brostensbelægning suppleres med gangbane(r) med jævn, plan belægning i en bredde på mindst 0,8 m.

...'

På det nævnte areal er belægningstypen ujævn og kan derfor være vanskeligere at forcere for eksempel for personer med gangbesvær og andre personer, der benytter ganghjælpemidler. Brostensbelægning er endvidere ikke skridsikker, særlig ikke når denne bliver regnvåd.

Ovennævnte del af adgangsvejen, der er belagt med brosten, opfylder således ikke anbefalingen i DS:3028: pkt. 4.2.3. Idet denne belægningstype er anvendt på stykket lige foran indgangen til svømmehallen, finder jeg dette uheldigt set i lyset af anbefalingens baggrund. Jeg går imidlertid ud fra, at svømmehallen inddrager dette forhold jf. mine bemærkninger til parkeringsforhold ovenfor og svømmehallens indgangsparti nedenfor..."

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende:

”... Team Bade er i dialog med Center for Trafik om oprettelse af en plan gangbane fra fortov til indgang. Dette sker i forbindelse med etablering af trappe lift på hovedtrappen. Da Fortov er et offentligt areal, har hverken Københavns Ejendomme eller Team Bade ret til at ændre på dette uden fuldmagt fra Center for Trafik. Denne forbedring vil være afhængig af alle tiltag for kørestolsbrugere udføres...”

Idet jeg bemærker, at de nævnte anbefalinger ikke alene er fremsat af hensyn til kørestolsbrugere, beder jeg forvaltningen om at blive orienteret om udfaldet af dialogen med Center for Trafik om etablering af en plan gangbane fra fortov til indgang.

AD 5.4.1 INDGANGSPARTI OG TRAPPE

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

”... Svømmehallen har et indgangsparti.

Der er en trappe fra gadeplan til indgangsdøren, der fører ind til svømmehallen. Trappen har tre trin. I trappens venstre side er monteret en håndliste. Håndlisten er ikke ført helt op til trappenedgangen.

Der er en niveauforskel mellem det brostensbelagte areal ud mod vejbanen og trappen.

Niveauforskellen mellem trappe og brostensbelægning blev opmålt til 3 cm. Dørtrinnets højde blev opmålt til ca. 3 cm. Et trappetrin blev opmålt til 13 cm i højden. Trappetrinnetes højde fremstod identisk, og der er således i alt ca. 40 cm i niveauforskel mellem gadeplansniveau og indgangen til svømmehallen.

Af BR 2008 3.2.1 stk. 2, fremgår følgende:

’Ved alle yderdøre skal der være niveaufri adgang til enheder og til eventuelle elevatorer i bygningens stueetage (adgangsetage). Eventuelle niveauforskelle skal reguleres i adgangsarealet uden for bygningen. Der kan anvendes ramper. Uden for yderdøre skal der være et vandret, fast og plant areal på 1,5 m x 1,5 m målt fra dørens hængselside. Hvor døren åbner udad, skal der være yderligere 0,2 m langs bygningsfacaden. Arealet uden for yderdøre skal være i samme niveau som det indvendige gulv. Arealet ud for yderdøre skal markeres taktilt eller ved anden farve end den omkringliggende belægning.’

Det fremgår af vejledningen til BR 2008 pkt. 3.2.1, stk. 1, at dørtrin med en højde på maksimalt 2,5 cm kan accepteres, men at dørtrin helst bør helt undgås, idet blot en højde på 2,5 cm kan være problematisk for tilgængeligheden for kørestolsbrugere.

Af BR 2008 pkt. 3.2.2, stk. 2, fremgår bl.a. følgende om udførelse af ramper:

...

’Ramper må ikke udføres med en større hældning end 1:20 (50 mm pr. m) [hvilket svarer til en hældningsprocent på 5 %, min tilføjelse], og der skal være en vandret plads på mindst 1,3 m x 1,3 m for hver ende af rampen. Ramper, der udligner højdeforskelle på mere end 0,6 m, skal desuden forsynes med vandret repos for hver 0,6 m stigning. Ramper skal forsynes med håndlister. Ved ramper med en hældning på 1:24(40mm pr. m) eller mindre kan håndlister undlades.’

Den etablerede trappe og indgangspartiets øvrige niveauforskelle (dørtrin og niveauforskel mellem brostensareal og trappe) opfylder derved ikke kravet i BR 2008 3.2.1, stk. 2 om niveaufri adgang.

Henset til bygningens opførelsetidspunkt, der som nævnt ligger før den aktuelle byggeperiode, er der efter alt at dømme ikke tale om ulovlige forhold. De nuværende tilgængelighedsforhold til indgangspartiet, der omfatter en trappe med de opmålte niveauforskelle og trindybder, betyder efter min opfattelse, at gruppen af handicappede personer, der benytter kørestol, ikke kan forcere trappenedgangen, og at denne gruppe derfor reelt er afskåret fra at benytte svømmehallens faciliteter. Det er endvidere min opfattelse, at også andre grupper af handicappede eksempelvis personer med et bevægelseshandicap kan have vanskeligheder ved at få adgang til svømmehallen ved egen hjælp. Det er således min samlede opfattelse, at Vesterbro Svømmehal ikke er tilgængelig for kørestolsbrugere, og at andre grupper af handicappede kan opleve en begrænsning af tilgængeligheden til svømmehallen.

På baggrund af ovenstående anbefaler jeg, at Vesterbro Svømmehal tager initiativ til at sikre og forbedre tilgængeligheden for handicappede brugere ved i overensstemmelse med BR 2008 3.2.1. stk. 2 at etablere ramper og reposer til udligning af niveauforskellen mellem gadeplan og indgangsparti. I den forbindelse beder jeg svømmehallen om at være opmærksom på reglerne for udførelse af ramper i BR 2008 3.2.2, stk. 2 som er gengivet i uddrag ovenfor. Som følge af den forholdsvis store niveauforskel på ca. 40 cm gør jeg opmærksom på, at en udligning med ramper og reposer i overensstemmelse med hældningskravet i BR 2008 3.2.2., stk. 2 vil kræve etableringen af en forholdsvis lang adgangsbane, og at målene i BR 2008 3.2.2., stk. 2 derfor efter alt at dømme ikke kan opfyldes, såfremt denne etableres på arealet vinkelret på indgangspartiet og ud imod vejbanen. Det er derfor min anbefaling, at svømmehallen etablerer adgangsbanen med den nødvendige længde og det nødvendige antal reposer langs bygningsfacaden, og i øvrigt indtænker dette initiativ i samspil med mine bemærkninger i afsnit 5.3. og til min henstilling vedrørende forbedring af parkeringsforholdene for handicappede jf. ovenfor i afsnit 5.2..

Jeg beder om underretning om, hvad min anbefaling giver anledning til..."

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende:

"... Borgerrådgivningens anbefaling om, at etablere en rampe langs bygningens facade, vil dels kræve at eksisterende cykelparkering nedlægges, dels vil rampen skulle etableres på anden mands matrikel, hvorfor denne løsning ikke kan lade sig gøre. København Ejendomme har indhentet tilbud på etablering af en trappeløbslift og udskiftning af indgangspartiet til automatiske skydedøre. Denne forbedring vil være afhængig af alle tiltag for kørestolsbrugere udføres..."

Jeg beder forvaltningen om at blive orienteret om, hvorvidt processen med indhentelse af tilbud er afsluttet og resultatet heraf, i givet fald om der på nuværende tidspunkt er etableret en trappeløbslift.

AD 5.4.2 INDGANGSDØR

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

"... Svømmehallens indgangsdør har en glasfacade, der åbner indad. Glasfacaden er ikke forsynet med en kontrastfarve. På glasfacadens inderside er ophængt papirskilte med åbningstider mv. Døren er meget tung at betjene. En lampe er installeret over indgangspartiet.

Det fremgår blandt andet af anbefalingen i DS:3028:2001 pkt. 4.4.12, at døre skal være lette at betjene. Ifølge anbefalingerne fra Statens Bygningsforskningsinstitut kan en trækraft på over 2,5 kg vanskeliggøre en dørbetjening foretaget af en ældre person eller personer med en nedsat funktionsevne i for eksempel arm- eller hånd.

Dørens trækraft blev ikke målt i forbindelse med inspektionen. Det er min vurdering, at dørens trækraft er langt over den anbefalede trækraft, hvilket jeg finder uhensigtsmæssigt. Selvom standarden alene har karakter af en anbefaling, bør standarden følges for at sikre tilgængelighed for flest mulige. Jeg henstiller til svømmehallen om at foretage de nødvendige foranstaltninger, der kan lette betjeningen af døren i overensstemmelse med standardens formål, der blandt andet tilsiger, at brugeren så vidt muligt skal være selvhjulpne ved betjening af døre mv.

Jeg beder om en underretning om, hvad min henstilling giver anledning til.

For indgangspartier af glasmateriale fremgår endvidere af DS:3028:2001 pkt. 5.3.4.7, at glaspartier i indgangsarealer skal forsynes med vandret markering 1,25-1,6 m over gulv f. eks. i form af 0,1 m brede striber.

Jeg noterede mig, at glaspartiet ikke er markeret med en farvemarkering, som kan hjælpe svagsynede med at orientere sig mod og gennem indgangspartiet. Den nuværende ophængning af papirskilte mv. opfylder efter min opfattelse ikke standardens formål. Selvom DS:3028:2001 alene har karakter af en vejledning, bør standardens anbefalinger følges for at skabe tilgængelighed for flest mulige. Jeg finder den manglende farvemarkering uhensigtsmæssig, og jeg henstiller til svømmehallen om at etablere en farvemarkering i overensstemmelse med standardens anbefalinger eller tilsvarende.

Jeg beder om en underretning om, hvad min henstilling giver anledning til..."

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende:

"... For at få udbytte af trappeløbsliften er det nødvendigt at udskifte dørene til automatiske skydedøre..."

Jeg beder på denne baggrund fortsat forvaltningen om at blive orienteret om eventuel udskiftning af indgangsdør, eller hvad mine anbefalinger i øvrigt giver anledning til.

AD 5.5.3 SKILTNING

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

"... Til venstre for indgangspartiet er ophængt en ramme indeholdende diverse oplysninger og information om blandt andet adgangsforhold og regler for hygiejne mv. trykt på A-4 papir. Der er ophængt lignende A4-skiltning på indgangsdørens bagside med angivelse af blandt andet åbningstider. Skiltet er ikke oplyst af en lyskilde fra oven eller i selve rammen.

Det fremgår blandt andet af anbefaling i DS 3028 pkt. 4.4.3, at informationer skal gives på en måde, som er klar, tydelig og let at forstå. Skiltning og belysning sammen med de anvendte farver, materialer og ledelinjer skal gøre det let at finde vej i bygningen. Dette opfyldes blandt andet ved, at der findes oversigter i bygningen, der indeholder information om adgangsveje i bygningen og om, hvor de forskellige lokaliteter og funktioner findes.

Som nævnt fremgår det af ovenstående anbefaling at information skal gives på en klar, tydelig og let forståelig måde. For at opfylde anbefalingen må brugerens muligheder og forudsætninger for at læse og forstå den givne information derfor overvejes. Jeg noterede mig, at skiltningen er i A-4 format og indeholder mange informationer og detaljerede oplysninger og er udformet med en varieret, men forholdsvis lille bogstav- og talstørrelse, som efter alt at dømme vil volde læsevanskeligheder for de fleste svagsynede særligt i kombination med den manglende direkte belysning. Endvidere var det mit umiddelbare indtryk, at skiltningen rummede en stor mængde

tekstinformation uden supplerende illustrationer eller lignende, som kunne bidrage til forståelsen og muligheden for at orientere sig i de forholdsvis mange oplysninger.

Det er min samlede vurdering, at skiltningen ikke i tilstrækkelig grad opfylder standardens formål, hvilket jeg finder uheldigt. Jeg anbefaler svømmehallen at overveje, om den nuværende skiltning set i lyset af standardens indhold og formål er tilstrækkelig, og hvis ikke dette er tilfældet at overveje ændringer.

Jeg beder om underretning om, hvad min anbefaling giver anledning til.

...

På gangarealet i umiddelbar nærhed af indgangspartiet er retningsvisende skiltning til motionscentret på 1. sal.

I forhold til mulighederne for at orientere sig om placeringen af bygningens faciliteter findes der ikke nær indgangspartiet en tydelig og samlet oversigt over adgangsveje til eksempelvis dame- og herreomklædningsrum. Med undtagelse af ovenstående skiltning (til motionscentret) er der endvidere ikke opsat en løbende systematisk retningsvisende skiltning til de forskellige lokaliteter. DS 3028 pkt. 4.4.3 indhold om skiltning til overblik og (løbende) orientering ses således ikke opfyldt. Jeg bemærker, at skiltning, der opfylder ovenstående formål, særlig er nyttig for personer med et handicap, der giver nedsat orienteringsevne. Jeg bemærker videre, at det er tiltænkt, at personer med handicap så vidt muligt skal være selvhjulpne ved orientering i og ved bygninger. Selv om standarden alene har karakter af en anbefaling, bør standarden følges for at sikre tilgængelighed for flest mulige. Jeg finder den nuværende skiltning sammenholdt med standardens formål for utilstrækkelig. Jeg henstiller til svømmehallen om at foretage ændringer eller tilføjelser til den nuværende skiltning, der kan forbedre mulighederne for at orientere sig i bygningen i overensstemmelse med DS 3028:2001 pkt. 4.4.3. eller tilsvarende.

Jeg beder om underretning om, hvad min henstilling giver anledning til..."

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende:

"... Skiltningen i Vesterbro Svømmehal er blevet gennemgået, hvilket har ført til bestilling af nye, der tager højde for de i rapporten nævnte komplikationer..."

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke yderligere på det foreliggende grundlag.

AD 5.6.1 BORDE OG STOLE

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

"... Svømmehallen har et cafeområde med borde og stole. Stolene har ryg- og armlæn og er lavet af jern og træ. Bordene er af samme materiale. Bordhøjden blev opmålt til ca. 70 cm.

...

Stolene var meget tunge at trække ud og flytte rundt på, og en person med nedsat funktionsevne i arm og/eller hånd vil efter min opfattelse have svært ved at trække eller flytte stolen og derved have vanskeligt ved selv at betjene denne. Jeg finder dette uhensigtsmæssigt, og jeg henstiller til svømmehallen at supplere eller udskifte de nuværende stole med nogle lettere.

Jeg beder om en underretning om, hvad min henstilling giver anledning til..."

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende:

”... Caféen kan suppleres med et par aluminiums stole...”

Jeg går ud fra at dette er sket, og jeg foretager på denne baggrund ikke yderligere vedrørende dette forhold.

AD 5.6.2 DRIKKEAUTOMAT OG TELEFONBOKS

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

”... I cafeområdet er opstillet en drikkeautomat og en telefon. Telefonfaciliteten var ude af drift på tidspunktet for inspektionen. Jeg forstod på ledelsen, at det er usikkert, om telefonen igen kommer i drift.

Højden fra gulv til drikkeautomatens møntindkast blev opmålt til 148 cm.

Højden fra gulv til telefon og betjeningspanel blev opmålt til 153 cm.

Det kan efter min opfattelse være vanskeligt for kørestolsbrugere og lave personer at nå op til den påkrævede højde for selv at kunne betjene drikkeautomaten. Endvidere vil en betjening af telefonens nummerpanel efter alt at dømme forudsætte, at personen i kortere eller længere tid kan stå oprejst for at betjene denne. Samlet set er det min opfattelse, at en del kørestolsbrugere og lave personer grundet den nuværende betjeningshøjde skal have hjælp til og derfor ikke er selvhjulpne i forhold til betjeningen af drikkeautomaten. Endvidere vil kun de allerfærreste kørestolsbrugere og lave personer kunne betjene svømmehallens telefonfacilitet (når og hvis den kommer i brug igen).

Jeg finder tilgængeligheden til drikkeautomaten og telefonen for utilstrækkelig, og jeg henstiller til svømmehallen om at overveje at foretage ændringer, der kunne sikre en bedre tilgængelighed ved eksempelvis at sænke højden på drikkeautomaten. I forhold til telefonfaciliteten og såfremt denne er tiltænkt en permanent driftsfunktion, omfatter min henstilling på samme måde også dette forhold.

Jeg beder om en underretning om, hvad min henstilling giver anledning til...”

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende:

”... Mønttelefonen har man valgt at nedlægge, da folk bruger mobil-telefoni i dag...”

Forvaltningen har alene forholdt sig til min anbefaling angående telefonboksen.

Jeg har noteret mig det oplyste om telefonboksen og foretager mig ikke yderligere på det foreliggende grundlag.

Forvaltningen har ikke oplyst om tilgængelighedsbestrebelse i relation til højden på drikkeautomaten.

Jeg er derfor ikke i stand til at vurdere, om forvaltningen har udfoldet tilstrækkelige bestrebelse på at forbedre tilgængelighedsforholdene.

Jeg beder på denne baggrund fortsat forvaltningen om at blive orienteret om eventuelle bestræbelser på at gøre drikkeautomaten mere tilgængelig ved for eksempel at sænke højden.

AD 5.6.3 BELYSNING

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

”... I cafeområdet er der over hvert cafebord ophængt en halogenlampe. I loftets yderside er der opsat halogenspots og midt på mindre loftslamper. Der er enkle andre lyskilder i rummet blandt andet fra betjeningsmaskiner. Cafeområdets gulvbelægning består af en rødlig flisebelægning. Væggene er røde mursten.

Det følger af DS 3028:2001 pkt. 4.2.5, at adgangsveje, indgangspartier, ramper og trapper samt særligt trappetrin i forbindelse hermed, skal være velbelyste. Det anbefales blandt andet, at gange forsynes med belysning og kontrastfarver, der er retningsorienterende (virker som en ledelinje). DS:3028:2001 pkt. 4.2.5 gælder også for belysningsforhold i bygninger jf. DS:3028:2001 pkt. 4.4.13.

Af Tilgængelighed i detaljen, pkt. 1.4.4.2.1 og pkt. 1.4.4.2.2, hæfte I 1999 udarbejdet af Dansk Blindesamfund uddybes standardens anbefalinger. Det fremgår blandt andet herom, at 'En god belysning øger synspræstationen hos svagsynede. Synspræstationen afhænger ikke alene af belysningsstyrken – målt i lux – men også af en række forhold, såsom: passende lysets farve, lysets farvegengivende egenskaber, blændfrihed, lysets retning, rengøring samt lyskilder og armaturer.'

Om anbefalet belysningsstyrke fremgår blandt andet videre:

'svagsynede kan have behov for højere belysningsstyrker end andre mennesker – og der kan være tale om mindre tolerancer, hvad angår kvaliteten og placeringen af lyskilden.

...

Som vist i ovennævnte eksempler har svagsynede generelt brug for en belysningsstyrke på 200-300 lux på steder, hvor man bare skal kunne orientere sig. I rum, hvor man skal opholde sig har svagsynede behov for, at almenbelysningen har en belysningsstyrke på 500-800 lux. Men ved nærsynsopgaver (læsning, håndarbejde etc.) bør styrken være helt oppe på 1.500-3.000 lux.

Den belysningsstyrke, der er nødvendig, afhænger naturligvis også af, hvor lyse de omgivende overflader er, det vil f.eks. sige, om det rum, man befinder sig i, er lyst eller mørkt. Belysningsstyrken afhænger imidlertid af øjnene, der ser, og nogle kan have behov for større, og andre for mindre belysningsstyrker.

For de synshandicappede, der er lysoverfølsomme, skal belysningsstyrken f.eks. ikke være så høj som angivet ovenfor. Dette vil nemlig genere deres øjne og skabe ubehag. Disse ønsker mindre lys, der ligger i den røde (varme) ende af lysskalaen med 2.700 K – eller 3.000 K – og så med moderat meget lys, eller en lampe med en lys giver i 4.000 K, og så kun lidt lys.'

Cafeområdets nuværende belysningskilder, som overvejende består af halogenlamper og halogenspots, sammenholdt med den mørke belægning på væg og gulv medfører, at belysningen i cafeområdet fremstår dunkel. Jeg foretog ikke en nærmere opmåling af lysstyrken i cafeområdet. Imidlertid er det min opfattelse, at de nuværende belysningsforhold langt fra overholder ovenstående anbefaling om 200-300 lux på steder, hvor en bruger med nedsat synsfunktion skal kunne orientere sig. Dette kan efter min opfattelse udgøre en uhensigtsmæssig begrænsning af

tilgængeligheden for nogle synshandicappede, som under de dunkle belysningsforhold kan have vanskeligt ved at orientere sig mod og i cafeområdet. Selvom DS:3028:2001 og den Dansk Blindesamfunds udgivelse om tilgængelighed i detaljen alene har karakter af en anbefaling og en uddybning heraf, bør anbefalingen så vidt muligt følges for at sikre tilgængelighed for flest mulige.

Jeg henstiller til, at svømmehallen overvejer, om de nuværende lysforhold er tilstrækkelige i forhold til indholdet af anbefalingen og dennes formål.

Jeg beder om underretning om, hvad min henstilling giver anledning til..."

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende:

"... Svømmehallen har dagligt svagsynede og blinde brugere, der alle er selvhjulpne, hvorfor belysningen anses for at være tilstrækkelig. Men der vil naturligvis foregå en opfølgning af dette i samarbejde med de ovenstående brugere..."

Jeg beder om underretning om, hvad opfølgningen i samarbejdet med de svagsynede brugere har resulteret i.

AD 5.6.4 RENGØRING

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

"... I cafeområdet og på gangarealerne er der på gulvarealet placeret planteskjulere med kunstige planter.

Jeg bemærkede, at de fleste planters overflader var støvede og trængte til rengøring. Jeg finder rengøringsstandarder beklagelig. Jeg bemærker hertil, at støv og lignende er et problem for mange luftvejsallergikere, og kan udløse allergiske reaktioner mv.

Jeg henstiller til svømmehallen om at foretage en rengøring af planterne nu og løbende.

Jeg beder om underretning om, hvad min henstilling giver anledning til..."

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende:

"... Rengøringspersonalet er blevet instrueret i, også at holde de kunstige planter rene, dette vil blive fulgt op efterfølgende..."

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke yderligere på det foreliggende grundlag.

AD 5.7 TOILETFORHOLD

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

"... Vesterbro Svømmehal har ikke et toilet, der er tiltænkt til brug for personer med handicap.

Af BR 2008 kapitel 3.4.1, stk. 5, gælder følgende for indretningen af et wc-rum på de etager i en bygning, som er offentligt tilgængelige eller til brug for andre personer end de i

bygningen beskæftigede. Det følger, at mindst et af disse rum skal overholde kravene i nr. 1-7. Det følger videre, at mindst et wc-rum, som er indrettet efter nr. 1-7, skal indrettes i stueetagen eller andre etager med adgang via elevator, lift eller lignende.

Kravene i bestemmelsen er:

- 1) Den fri passagebredde i dør til wc-rum skal være mindst 0,77 m.
- 2) Håndvask og wc skal placeres over et hjørne på hver sin sammenstødende væg, så håndvask kan nås af person siddende på wc.
- 3) Der skal være en fri afstand på mindst 0,9 m ved den side af wc, der vender bort fra håndvask. Væggen ved siden af wc'et, der vender bort fra håndvasken, skal friholdes fra fastmonteret inventar.
- 4) Der skal være et frit manøvreareal med en diameter på 1,5 m foran wc'et og fri af dørens opslagsareal.
- 5) Toiletsæde skal placeres i en højde på 48 cm.
- 6) Der skal være opklappelige armstøtter i højde 0,8 m på begge sider af wc.
- 7) Håndvask skal placeres i en højde på ca. 0,8 m, med afløb under vask trukket tilbage.'

Følgende fremgår endvidere af BR 2008 pkt. 3.4.4. stk. 5:

'Wc-rum, som er omfattet af stk. 4, skal ved ombygning indrettes, så det kan anvendes af personer i kørestol. Mindst et wc-rum, som kan anvendes af personer i kørestol, skal indrettes i stueetagen eller andre etager med adgang via elevator, lift eller lignende.'

BR 2008 skærper kravet til tilgængeligheden, idet BR 2008 indskriver mål- og indretningskrav i lovbestemmelsen, hvorimod ovennævnte mål- og indretningskrav alene i hovedtræk er gengivet som vejledende til bestemmelserne i BR 1995.

Som ovennævnt var byggeloven og det tilhørende bygningsreglement ikke trådt i kraft på tidspunktet for svømmehallens opførelse.

Svømmehallens toiletfaciliteter er placeret i bunden af caféområdet set fra indgangspartiet. Der er separat adgang til et herre- og et dametoilet. Der er endvidere etableret et toilet i hvert af herre- og dameomklædningsrummene i henholdsvis stueetagen og på 1. sal.

Toiletterne i forlængelse af caféområdet har identiske mål. Toiletterne er opdelt i et forrum med blandt andet en håndvask og et tilstødende rum, hvor selve toilettet er placeret. Begge rum fremstår trange, og rumarealerne er på få kvadratmeter. Jeg opmålte herretoilettet. Dørbredden til toiletforrummet blev opmålt til 69 cm. Håndvaskens højde blev opmålt til 81 cm og dybden til 46 cm. En sæbedispenser og en papirholder er monteret i en højde af henholdsvis 136 og 146 cm. Dørbredden til rummet, hvor toiletsoklen er placeret, blev opmålt til 66 cm og højden på toiletsoklen blev opmålt til 42 cm.

Herre- og dameomklædningsfaciliteterne er efter det oplyste identiske i størrelse og indretning, hvorfor jeg koncentrerede inspektionen mod toilettet i herreomklædningsrummet.

Toilettet i herreomklædningsrummet er placeret for enden af et mindre gangareal nær indgangen. Dørbredden til selve omklædningsrummet blev opmålt til 80 cm. Dørbredden til toiletrummet er mindre og blev opmålt til 66 cm. Toiletsoklens højde blev fra gulvet til sædets overkant opmålt til 42 cm. Håndvaskens højde blev opmålt til 83 cm og dybden til 31 cm. En sæbedispenser og en papirholder er monteret i en højde af henholdsvis 137 og 125 cm.

Vesterbro Svømmehal har således ikke et toilet, som opfylder kravet til et handicapttoilets indretning, størrelse mv. jf. BR 2008 kapitel 3.4.1, stk. 5, som gengivet ovenfor. Grundet

bygningens alder er der formentlig ikke tale om ulovlige forhold. De nuværende toiletfaciliteter er i forhold til krav om dørbredde og manøvreareal endvidere langt fra at opfylde kravene i BR 2008, og alene toiletternes snævre dørbredder, der er ca. 10 centimeter fra at opfylde kravet i BR 2008, betyder efter min opfattelse, at en person i en kørestol normalt ikke vil kunne entrere toilettet og derved reelt er afskåret fra at benytte svømmehallens toiletfaciliteter.

Jeg henstiller til Vesterbro Svømmehal om at undersøge muligheden for at etablere et toilet, der kan benyttes af handicappede, og som opfylder kravene i BR 2008 pkt. 3.4.4., stk. 4 eller tilsvarende.

Jeg beder om underretning om, hvad min henstilling giver anledning til..."

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende:

"... En udvidelse af de eksisterende toiletter i cafe området, vil kræve større konstruktionsmæssige ændringer, da en udvidelse kræver indgreb i den bærende/afstivende konstruktion.

Denne forbedring vil være afhængig af alle tiltag for kørestolsbrugere udføres..."

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg foretager mig ikke andet end at påpege, at der ikke forefindes et handicapegnet toilet, der opfylder kravene til indretning, størrelse mv.. Jeg går ud fra, at forvaltningen vil være opmærksom på reglerne i BR 2008 i forbindelse med en eventuel fremtidig renovering/ombygning af ejendommen.

AD 5.8 ELEVATORFORHOLD

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

"... Gangarealet i stueetagen fører fra indgangspartiet forbi en elevator, hvortil der er opstigning til motionscentret, dameomklædningsrum og til svømmehallens øverste plan. BR 2008 kap. 3.2.2, stk. 6, har følgende ordlyd:

'I bygninger, hvor der installeres elevator, skal mindst en elevator have størrelse som en type 2 elevator i overensstemmelse med DS/EN 81-70:...'

Det fremgår blandt andet af ovennævnte standards kap. 5.3.1, at en type 2 elevator mindst skal være 1,1 meter i bredden og 1,4 meter i dybden.

I DS 3028:2001 er kravene til indretningen af elevatorer skærpet. Kravene er alene vejledende, men bør følges for at sikre tilgængelighed for flest mulige.

Af DS 3028:2001 pkt. 4.4.8, vedrørende krav til elevatorer fremgår blandt andet, at elevatorer i bygninger, som er åbne for publikum, skal have indvendige mål på minimum 2 meter i bredden og 1,4 meter i dybden. Det anbefales endvidere, at elevatorindgangens bredde skal være minimum 90 cm, og at betjeningspanelet skal sidde vandret 0,9-1,2 m over gulvet i elevatoren og mindst 50 cm fra et hjørne. Betjeningspanelet skal være ophøjet, og aktivering af panelets knapper skal kunne føles eller høres. Tekst og tal skal være udformet i relief og være anbragt så nær knapperne som muligt, men ikke på knapperne.

Dørens bredde blev opmålt til 89 cm. Døren er tung at betjene. Et støttegreb er installeret i elevatorstolen og denne blev opmålt til 7 cm i bredden målt ud fra elevatorstolens side. Elevatorstolens indvendige mål blev opmålt til 115 cm i bredden, men

grundet støttegrebets uformning er den tilgængelige bredde for de fleste kørestolsbrugere ca. 108 cm. Elevatorstolen målte 129 cm i dybden. Højden på betjeningspanelet fra gulvet blev målt til 104 cm. Betjeningsknapper og panel mangler eller har utilstrækkelig taktilbelægning.

Elevatoren opfylder derved ikke bygningsreglementets krav til en type 2 elevator for så vidt angår elevatorstolens bredde, idet placeringen af støttegrebet indsnævrer den faktisk tilgængelige bredde af elevatorstolen med ca. 2 centimeter. Elevatorstolens bredde er endvidere langt fra at opfylde standardens anbefaling på 2 meter. Elevatorstolens dybde på 129 cm opfylder således heller ikke kravet til en type 2 elevator jf. BR 2008 kap. 3.2.2, stk. 6 og DS 3028:2001. Idet elevatoren er opført før byggeloven og de tilhørende tilgængelighedsregler trådte i kraft, er der formentlig ikke tale om ulovlige forhold, og jeg foretager ikke andet end at påpege ovenstående om elevatorstolens størrelses. Jeg beder dog svømmehallen om at være opmærksom på, om placeringen og udformningen af det nuværende støttegreb i praksis medfører en uhensigtsmæssig begrænsning i tilgængeligheden for nogle kørestolsbrugere i forhold til elevatorstolens bredde og i så fald at overveje at foretage ændringer af elevatorstolens indretning. Jeg beder i øvrigt svømmehallen om at være opmærksom på indholdet af BR 2008 kap. 3.2.2, stk. 6 og DS 3028:2001, såfremt elevatoren på et tidspunkt skal renoveres eller ombygges.

For så vidt angår den opmålte dørbredde på 89 cm opfylder denne marginalt ikke standardens anbefaling om en dørbredde på minimum 90 cm. Jeg foretager ikke yderligere andet end at påpege dette og beder ligeledes svømmehallen om at være opmærksom på ovenstående regelsæt i tilfældet af en fremtidig renovering eller ombygning af elevatoren.

Elevatordøren var meget tung at betjene og dørens trækraft var efter alt at dømme højere end den anbefalede trækraft på 2,5 kg som anbefalet af Statens Byggeforskningsinstitut. Efter min opfattelse vil mange personer med hånd- eller armhandicap ikke selv kunne betjene døren og vil derved ikke være selvhjulpne i forhold til betjening af elevatoren.

Jeg henstiller til svømmehallen om at undersøge mulighederne for at gøre betjeningen af elevatordøren lettere.

Jeg beder om underretning om, hvad min henstilling giver anledning til.

Højden på det vandrette betjeningspanel opfylder anbefalingen i DS 3028:2001. Imidlertid medfører den manglende taktilbelægning på selve betjeningspanelet og knapper, at standardens anbefalinger herom ikke er opfyldt, hvilket jeg finder uhensigtsmæssigt, idet svagsynede derved kan have vanskeligere ved at orientere sig ved betjeningspanelet og derved selv betjene elevatoren.

Jeg henstiller til svømmehallen om at forbedre tilgængeligheden til betjeningspanelet ved at etablere taktilbelægning i overensstemmelse med standardens anbefalinger eller tilsvarende.

Jeg beder om underretning om, hvad min henstilling giver anledning til..."

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende:

"... Elevatoren i forhallen kan handicap-renoveres så døre og trykpaneler kan betjenes af handicappede. Denne forbedring vil være afhængig af alle tiltag for kørestolsbrugere udføres..."

Jeg beder forvaltningen om at blive orienteret om, hvorvidt elevatoren er blevet renoveret med tilgængelighed for øje, herunder om betjeningspanelets er ændret i overensstemmelse med standardens anbefalinger.

AD 5.9 BADE- OG OMKLÆDNINGSFACILITETER

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

"... Indgangen til herreomklædningsrummet er placeret i forlængelse af gangarealet i stuen. Dameomklædning er placeret på 1. sal. Omklædningsfaciliteterne er efter det oplyste identiske i størrelse og indretning. Jeg koncentrerede inspektionen mod herreomklædningsfaciliteterne og de tilhørende badeforhold. Dørbredden blev opmålt til 89 cm, hvilket muliggør, at en kørestolsbruger kan entrere. Der er niveaufri adgang til bedefaciliteterne og videre ud til bassinområdet.

Brusefaciliteterne betjenes med trykknop og er placeret i umiddelbart forlængelse af omklædningsrummet. Til venstre er en større badekabine med flere brusefaciliteter placeret over hinanden – til højre et badeområde med brusenicher. Det var umiddelbart niveaufri adgang til alle brusefaciliteter.

DS 3028:2001 pkt. 4.6 indeholder krav til indretning af bedefaciliteter, der er velegnet til brug for personer i kørestol.

Om bruseplads fremgår blandt andet følgende af pkt. 4.6.1

,

For at opfylde kravene i 4.6 skal

- Gulvarealet have et frit manøvreareal på mindst 1.5m i diameter
- Bruseplads udføres i niveau med gulvet
- Gulve have jævnt fald mod afløb, dog højst 1:40(25 mm niveauforskel pr. meter)
- Blandingsbatteri anbringes 0,9 m over gulv
- Regulering af bruser kunne foretages siddende
- Bruseplads være godt belyst

”

Det fremgår blandt andet yderligere af vejledningen til bestemmelsen at:

”

...

- Der kan indrettes bruseplads i toiletrum med plads til badestol eller klapsæde 0,2 m fra væg i siddehøjde ca. 0,5 m. Badestol med armlæn anbefales.
- Ved siden af klapsæde/badestol bør der af hensyn til kørestolsbrugere være en fri afstand på 0,9 m.
- Ved bruseplads bør der opsættes håndliste på væg 0,8 m over gulv.

...

,

Jeg foretog som led i min rundgang ikke en systematisk gennemgang af tilgængeligheden til bedefaciliteterne i forhold til ovennævnte anbefaling i DS:3028:2001, som tager sigte på, at kørestolsbrugere så vidt muligt skal være selvhjulpne. Jeg bemærkede imidlertid, at der ikke var opstillet en badestol eller information om, at dette hjælpemiddel er tilgængeligt. Endvidere noterede jeg, at alle brusefaciliteter betjenes med en trykknop og er uden blandingsbatteri, og at

brusehovedet er fastmonteret og placeret i en højde tiltænkt benyttet i en oprejst position, og at der endvidere ikke er monteret et klapsæde/badestol. De nuværende badefaciliteter opfylder således ikke DS:3028:2001 pkt. 4.6 om indretning af badefacilitet for personer i kørestol med tilhørende vejledning. Selvom DS:3028:2001 har karakter af en anbefaling, bør denne følges for at skabe tilgængelighed for flest mulige.

En kørestolsbruger, der benytter svømmehallens nuværende badefacilitet, vil således i mange tilfælde ikke (selvhjulpen) kunne benytte en klapstol eller badestol, hvis den i givet fald er tilgængelig. Kørestolsbrugeren kan ikke regulere vandtryk, og brusehovedet er fastmonteret i en højde, som vanskeliggør en (grundig) afvaskning på grund af det længere vandfald. Hertil kommer, at kørestolsbrugere kan have nedsat mobilitet i andre kropsfunktioner og derved have vanskeligere ved at dreje og vende sig.

I forlængelse af ovenstående forstår jeg endvidere, at det er et ufravigeligt krav af hygiejniske hensyn, at alle brugere af svømmehallen skal benytte svømmehallens badefacilitet, før vedkommende må bruge bassinet. Hygiejnehensynet giver mig ikke anledning til bemærkninger. Imidlertid forudsætter en sådan praksis efter min opfattelse, at Vesterbro Svømmehal stiller de påkrævede badefaciliteter til rådighed for alle brugere, og at brugerne faktisk er i stand til at kunne benytte dem effektivt i forhold til formålet med denne praksis.

På baggrund af ovenstående gennemgang af badefaciliteterne samt henset til den etablerede praksis og formålet hermed er det min samlede vurdering, at de nuværende badefaciliteter for kørestolsbrugere er utilstrækkelige.

Jeg henstiller til, at svømmehallen forbedrer tilgængeligheden for handicappede i overensstemmelse med DS:3028:2001 pkt. 4.1 ved at opstille et blandingsbatteri, klapstol og et aftageligt brusehoved og i øvrigt overvejer behovet for andre installationer i medfør af indholdet af DS:3028:2001 pkt. 4.1 eller ud fra andre hensyn.

Jeg beder om underretning om, hvad min henstilling giver anledning til..."

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende:

"... Herre og dame bad/omklædningsfaciliteter ligger i to plan. Indretning og hjælpemidler i omklædningerne kan ændres for få midler så disse er anvendelige for kørestolsbrugere. Denne forbedring vil være afhængig af alle tiltag for kørestolsbrugere udføres.

Omklædningen i stueetagen, kan gøres handicapvenlig for få midler, Hvor det vil kræve nogle større investeringer at gøre dame bad/omklædning handicapvenlig, da denne er placeret på 1. sal. Hvorved der er adgang til badeområdet via en trappe.

Etablering af trappelift vil ikke være at anbefale, da det aggressive miljø (klordampe) vil kræve et højt vedligehold på liften.

Det er en mulighed at etablere en dobbelt åbning i elevatoren i stueplan, så kørestolsbrugere kan komme fra 1. sal og ind i badeområdet.

Denne forbedring vil være afhængig af alle tiltag for kørestolsbrugere udføres..."

Jeg beder forvaltningen om at blive orienteret om, hvorvidt omklædningen er gjort handicapegnet, herunder om der er skabt adgang for kørestolsbrugere.

AD 5.1 I MOTIONSNUM

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

"... Motionscentret ligger på 1. sal.

Døren til motionscentret er forholdsvis tung at betjene.

Det fremgår blandt andet af anbefalingen i DS:3028:2001 pkt. 4.4.12, at døre skal være lette at betjene. Som tidligere nævnt, anbefaler Statens Bygningsforskningsinstitut en trækraft på maksimal 2,5 kg, idet en trækraft herover kan vanskeliggøre en dørbetjening foretaget af en ældre person eller personer med en nedsat funktionsevne i for eksempel arm eller hånd.

Dørens trækraft blev ikke målt i forbindelse med inspektionen. Det er min vurdering, at dørens trækraft er over den anbefalede trækraft, hvilket jeg finder uhensigtsmæssigt. Selvom standarden alene har karakter af en anbefaling, bør standarden følges for at sikre tilgængelighed for flest mulige. Jeg henstiller til svømmehallen om at overveje at foretage de nødvendige foranstaltninger, der kan lette betjeningen af døren i overensstemmelse med standardens formål, der blandt andet tilsiger, at brugeren så vidt muligt skal være selvhjulpne ved betjening af døre mv.

Jeg beder om underretning om, hvad min henstilling giver anledning til..."

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende:

"... På grund af et stigende antal brugere er motionscenteret nedlagt pr. 1. december 2010 og dermed også den offentlige adgang til dette rum..."

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke yderligere på det foreliggende grundlag.

AD 5.12 TAGTERRASSE

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

"... Fra motionscentret er der udgang til tagterrassen gennem et dørparti. Dørpartiet har en niveauforskel, som blev opmålt til 25 cm. Tagterrassen er efter det oplyste opført i 2008.

For en person siddende i en kørestol er det ikke muligt at forcere en niveauforskel på 25 cm, og tagterrassen er derfor ikke tilgængelig for denne brugergruppe. En stor del gangbesværede og personer med andre ben- eller fodhandicap vil heller ikke kunne benytte terrassen.

Som nævnt i kapitel 2 har jeg ikke forud for inspektionen modtaget skriftligt materiale fra Vesterbro Svømmehal herunder bygningstegninger eller anden information om opførelsen af tagterrassen. Som nævnt i kapitel 4 om vurderingsgrundlaget for denne inspektion, har mine observationer vedrørende tagterrassen og konstateringen af de faktiske tilgængelighedsforhold givet mig anledning til at overveje, om opførelsen af terrassen kan siges at udgøre en tilbygning til bebyggelse i byggelovens forstand, således at BR 1995 eller BR 2008 kunne være gældende for opførelsen af tagterrassen jf. byggelovens § 2 litra a jf. § 5. Jeg har derfor fundet det hensigtsmæssigt at afklare dette spørgsmål nærmere.

Jeg beder svømmehallen, eventuelt med relevant bistand fra anden forvaltning eller enhed, om at oplyse nærmere om etableringens datering og det byggeretlige grundlag for opførelsen af tagterrassen herunder eventuelle dispensationer fra bygningsreglementets regler om tilgængelighed, som måtte være udstedt i den forbindelse..."

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende:

”... I forbindelse med lukning for offentlig adgang til motionscenteret er der ligeledes blevet lukket for adgangen til tagterrassen...”

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke yderligere på det foreliggende grundlag.

AD 5.13.1 ADGANGSFORHOLD TIL BASSINOMRÅDE (STUEPLAN)

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

”... Der er niveaufri adgang til svømmebassinet via gennemgang fra herreomklædningsrummet. Dameomklædningsfaciliteterne er beliggende på 1. sal, hvilket kræver benyttelse af trappe eller elevator.

Fra gangarealet ved indgangspartiet og cafeområdet er der også adgang til svømmebassinet. Dørpartiet har en høj opmuret niveauforskel, som fremstod over 25 cm.

Jeg forstår, at denne indgang ikke er tiltænkt som egentlig brugerindgang, hvorfor jeg ikke foretager yderligere vedrørende dette forhold...”

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende:

”... Dette kan ske igennem elevator hvis der etableres en dobbeltdør i stueplan se afsnit. 5.9 Denne forbedring vil være afhængig af alle tiltag for kørestolsbrugere udføres...”

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke yderligere på det foreliggende grundlag.

AD 5.13.2 ADGANG TIL BASSINOMRÅDE ØVRE AFSNIT (1. SAL)

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

”... I bygningens 1. sal er der via en trappenedgang adgang til tilskuerpladser ud mod svømmebassinet. Trappen har ikke en håndliste. Trappen har stødtrin men ikke kontrastfarve på trinfladen.

BR 2008 3.2.2, stk. 4, om trapper i fælles adgangsveje har blandt andet følgende ordlyd:

’Trapper i fælles adgangsveje skal have en hældning (grund og stigning), der gør dem lette og sikre at gå på. Trappers stigning må ikke være større end 180 mm.’

Det fremgår blandt andet af vejledningen til bestemmelserne BR 2008 kapitel 3.2.2, stk. 4, at trapper bør forsynes med stødtrin, og det yderste af trinfladen samt trinforkant bør markeres med en kontrastfarve.

BR 2008 3.2.3, stk. 1 om værn har blandt andet følgende ordlyd:

’Gange trapper, trapper og ramper i fælles adgangsveje...skal under hensyn til bygningens anvendelse sikres med værn og forsynes med håndlister. Håndlister skal være nemme at gribe om og holde fast i.’

Vejledningen til 2008 3.2.3, stk. 1 indeholder blandt andet en nærmere anbefaling om etablering af håndlisters udførelse, højdemål mv.

Trappens udformning opfylder derved ikke vejledningen til BR 2008 3.2.2, stk. 4 om etablering af en kontrastfarve på trinfladen. Fraværet af en håndliste betyder videre, at trappen ikke opfylder kravet i BR 2008 3.2.3, stk. 1. Henset til bygningens alder er der formentlig ikke tale om deciderede ulovlige forhold.

Den manglende kontrastfarve og håndliste udgør efter min opfattelse en begrænsning i tilgængeligheden til trappen for bevægelsehandicappede eller synshandicappede, som kan have brug for en håndliste som støtte eller en kontrastfarvemarkering til orienteringsbrug. Endvidere er det min opfattelse, at fraværet af en håndliste på trods af trappens længde, men i kombination med det hårde underlag og murværket for foden af trappen, kan udgøre en sikkerhedsrisiko ved eventuelle fald- eller snubleulykker.

Jeg henstiller til svømmehallen om at sikre trappens brug ved at markere trappens trin med en kontrastfarve og etablere en håndliste langs trappenedgangen i overensstemmelse med BR 2008 3.2.2, stk. 4 og BR 2008 3.2.3, stk. 1. Jeg bemærker, at selvom murværket i trappens højre side følger en del af trappens længde ikke umiddelbart kan tjene til håndliste til forebyggelse af fald- og snubleulykker. Jeg beder således i den forbindelse svømmehallen om at være opmærksom på vejledningen til BR 2008 3.2.3, stk. 1 vedrørende håndlisters udførelse mv.

Jeg beder om underretning om, hvad min henstilling giver anledning til..."

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i brev af 16. november 2010 blandt andet anført følgende:

"... Trappetrinene kan markeres med maling og der kan etableres et rustfristål håndliste..."

Jeg går ud fra at dette er sket, og jeg foretager på denne baggrund ikke yderligere vedrørende dette forhold.

AD 5.14 VEJLEDNING

I min endelige rapport om inspektionen af 27. oktober 2010 anførte jeg blandt andet følgende:

"... I forbindelse med inspektionen adspurgte jeg og mine medarbejdere flere gange ledelse og personale om andre mere tilgængelige svømmehaller i kommunen og det udstyr, som disse måtte råde over, og som der eventuelt kan henvises til, når handicappede borgere viser behov for det. Såvel ledelse som medarbejdere havde ikke nogen klare svar på disse spørgsmål.

Henset til den lave standard for tilgængelighed for handicappede i Vesterbro Svømmehal er det min opfattelse, at det ville være nærliggende, at medarbejderne i svømmehallen var i stand til at vejlede handicappede borgere, som ønsker at benytte en svømmehal om, hvor i kommunen dette bedst kan ske under hensyntagen til karakteren af deres handicap.

Da jeg går ud fra, at kommunen råder over faciliteter, som på forskellig vis er bedre egnet til forskellige typer af handicappede, finder jeg det beklageligt, at Vesterbro Svømmehal på tidspunktet for inspektionen ikke var i stand til at vejlede handicappede borgere herom.

Jeg henstiller til svømmehallens ledelse om at sikre, at svømmehallens medarbejdere er forsynet med flere informationer om kommunens øvrige institutioner, så de kan vejlede borgerne om faciliteter, som på forskellig vis er bedre egnet til forskellige typer af handicappede.

Jeg beder om underretning om, hvad min henstilling giver anledning til.

Jeg går desuden ud fra, at Kultur- og Fritidsforvaltningen vil overveje om dette fænomen – ukendskab til andre mere handicappede faciliteter – er udbredt i andre af forvaltningens svømmehaller o.l., og om der på denne baggrund er behov for en samlet informationsindsats i den forbindelse.

Jeg beder forvaltningen om underretning om, hvad min henstilling giver anledning til...”

Kultur- og Fritidsforvaltningen har ikke i deres brev til mig af 16. november 2010 kommenteret særskilt herpå. Forvaltningen har som nævnt under pkt. 2 anført følgende generelle betragtninger om handicaptilgængelighed ved kommunens svømmehaller:

”... Vesterbro Svømmehal er opført i 1974 og før ikrafttrædelsen af den første byggelov af 1978. Bygningen er opført i flere plan, hvilket gør den vanskelig og dyr at indrette for kørestolsbrugere. Ved indhentning af tilbud og estimering af overslag, vil det koste omkring 1.100.000 kr. at gøre Vesterbro svømmehal egnet for kørestolsbrugere.

Københavns Ejendomme og Team Bade har ikke mulighed for at udføre sådanne ombygninger uden for budget, men har besluttet at udføre de tiltag der vil gøre hverdagen lidt lettere, for de brugere der kan benytte Vesterbro svømmehal, og derudover henviser til de svømmehaller der allerede er anvendelige for kørestolsbrugere.

Københavns Kommune har to søster svømmehaller som er i ét plan; Emdrup Bad og Sundby Bad, som tilmed har den fordel, at de ligger i hver sin ende af byen. Det er vores opfattelse at ressourcerne udnyttes bedst, hvis de bruges på at gøre disse svømmehaller så tilgængelige som muligt. Der er derfor igangsat en proces med Statens Byggeforskningsinstitut, hvor de to svømmehaller vil blive gennemgået med henblik på mulige forbedringer.

Udover de to svømmehaller er der bygget en ny svømmehal på Bellahøj, som lever op til de nye standarder, hvorfor handikappede vil kunne henvises til disse svømmehaller...”

Forvaltningen har ikke forholdt sig til min anbefaling om sikring af information til medarbejderne angående vejledning til brugerne om andre mere handicappede faciliteter, ligesom forvaltningen ikke har forholdt sig til min anbefaling om en eventuel vurdering af den samlede informationsindsats.

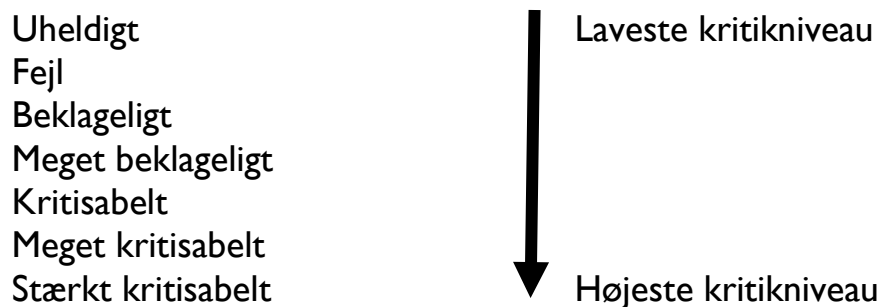
Jeg er derfor ikke i stand til at vurdere, om forvaltningen har udfoldet tilstrækkelige bestræbelser på at sikre brugerne tilstrækkelig vejledning om andre mere handicappede faciliteter, og om forvaltningen har foretaget en vurdering af en eventuel samlet informationsindsats.

Jeg beder på denne baggrund fortsat forvaltningen om at blive orienteret om vejledningsindsatsen.

BILAG

BORGERRÅDGIVERENS KRITIKSKALA

Borgerrådsgiverens kritikskala

Kritikskalaen spænder fra konstatering af forhold, der ikke er, som de bør være, uden at nogen konkret bebrejdes herfor (uheldigt) over kritik af forhold, der er mere eller mindre almindeligt forekommende i offentlig forvaltning, men ikke bør forekomme og til kritik af helt utilstedelige og uacceptable forhold (stærkt kritisabelt). Konstatninger af, at noget er uheldigt, registreres ikke som en egentlig kritik i Borgerrådsgiverens statistik.

Det bemærkes, at Borgerrådsgiveren udover ovennævnte kritikskala naturligvis supplerende kan uddybe og kvalificere sin kritik i almindeligt sprog.

INSPEKTION AF HANDICAPTILGÆNGELIGHED I VESTERBRO SVØMMEHAL

OPFØLGNINGSRAPPORT

Redaktion

Borgerrådgiveren

Kontakt

Københavns Kommune
Vester Voldgade 2A
1552 København V

Foto

Borgerrådgiveren

Tryk

Oplag

ISBN

Udgiver

Borgerrådgiveren

KØBENHAVNS KOMMUNE

Borgerrådgiveren

Vester Voldgade 2A

1552 København V

Telefon: 33 66 14 00

Telefax: 33 66 13 90

E-mail: borgerraadgiveren@kk.dk

www.borgerraadgiveren.kk.dk